

Uchwała Nr
Rady Gminy Ciasna
z dnia roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ciasna w 2014 roku.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j. t. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), art. 10 ust. 1, ust. 3, ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (j. t. Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.), art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j. t. Dz. U. z 2012 r., poz. 1356), Rada Gminy Ciasna uchwala co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ciasna w 2014 roku, będący zał. do nin. uchwały.

§ 2

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciasnej, za wyjątkiem zadania w rozdziale III pkt 9 harmonogramu realizacji, którego realizatorem jest Urząd Gminy Ciasna.

§ 3

Traci moc Uchwała Nr XXX/213/2012 Rady Gminy w Ciasnej z dnia 27.12.2012 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ciasna w 2013 roku.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2014 roku.

*Załącznik do uchwały nr
Rady Gminy w Ciasnej
z dnia roku*

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE CIASNA
W 2014 ROKU**

CIASNA 2014

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
I. Diagnoza środowiska i charakterystyka uczestników programu.....	3
II. Cel główny i cele szczegółowe programu.....	8
III. Oszacowanie mocnych i słabych stron programu – analiza SWOT.....	9
IV. Budżet programu. Monitorowanie i ewaluacja.....	10
V. Harmonogram realizacji programu.....	10
VI. Spis wykresów i tabel w programie.....	14

WPROWADZENIE

Zgodnie z m.in. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy. Ustawa wymienia pięć szczegółowych zadań, których realizacja powinna być prowadzona zgodnie z m.in. 10 ust. 2 w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii uchwalonego corocznie przez radę gminy, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Zadania te, to:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW PROGRAMU.

Diagnoza to nie tylko rozpoznawanie sytuacji, ale także pierwszy etap dostarczania wsparcia, wzmocnienia, wprowadzenia zmian.

W pracy socjalnej diagnozą powinien być objęty nie tylko sam jej obiekt, ale także jego środowisko społeczne i otoczenie.

Diagnoza ukaże faktyczną skalę problemu oraz wskaże realne potrzeby, które stoją przed władzą lokalną, służbami oraz instytucjami zajmującymi się problematyką zachowań ryzykownych, a także przed społecznością lokalną i każdym mieszkańcem gminy Ciasna.

Gmina Ciasna jest położona w północno – zachodniej części województwa śląskiego. Obszar gminy wynosi 13 395 ha. W skład gminy wchodzi 9 sołectw: Ciasna, Dzielna, Glinica, Jeżowa, Molna, Panoszów, Sieraków Śląski, Wędzina i Zborowskie.

Z danych ewidencji ludności (stan na 19.11.2013 rok) wynika, że w gminie Ciasna zamieszkuje 7740 mieszkańców, z czego 3934 to kobiety, a 3806 to mężczyźni.

Liczba mieszkańców gminy do 18 roku życia to 1262 osoby.

Na terenie gminy działa 7 przedszkoli (łącznie z filiami), w tym 1 niepubliczne, 3 szkoły podstawowe oraz gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych młodzież dojeżdża głównie do szkół na terenie powiatu.

Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku przedstawia się następująco (dane Urzędu Gminy w Ciasnej):

Tabela nr 1: Edukacyjne grupy wiekowe (stan na dzień 19.11.2013 roku)

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
3 – 6	149	161	310
7 – 12	213	232	445
13 – 15	113	119	232
16 - 17	80	110	190
18	44	41	85
Ogółem	599	663	1 262

Źródło: Opracowanie na podstawie danych ewidencji ludności UG Ciasna.

To w szczególności do nich należy kierować działania związane z profilaktyką zachowań ryzykownych.

Obecna sytuacja wychowawcza jest dla osób dorosłych ogromnym wyzwaniem, bo przecież to w szczególności od rodziców zależy to, kim będą ich wychowankowie. Dzieci i młodzież stoją przed trudnością obrony wobec atakujących ich, podawanych za atrakcyjne, sposobów na nudę i zapełnienie nadmiaru wolnego czasu.

W ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł w roku 2007 i 2009 przeprowadzone zostały badania wśród uczniów II klas gimnazjum i VI klas szkół podstawowych. Młodzież odpowiadała na 16 pytań. Wypowiedzi uczniów zostały pogrupowane według następujących kryteriów:

- Poziom świadomości dotyczący uzależnień występujących w środowisku rówieśniczym (pyt. 1 i 6),
- Własne zachowania i sytuacje związane ze stosowaniem środków uzależniających lub odurzających (pyt. 2, 5, 8, 9, 10, 15),
- Zdanie młodzieży na temat alkoholu (pyt. 4, 5, 6, 11, 15, 16)
- Stosunek młodzieży do palenia nikotyny i marihuany (pyt. 3, 7, 12)
- Opinia nastolatków dotycząca stosowania przemocy (pyt. 13, 14).

Tabela nr 2: Wyniki badań w ramach kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” (wybrane pytania dot. narkotyków – gimnazjum)

Wybrane pytania z badania dotyczące narkotyków	Rok 2007/2009 Odpowiedzi dziewcząt (% badanych)	Rok 2007/2009 Odpowiedzi chłopców (% badanych)	Rok 2007/2009 Wszyscy (% badanych)
Czy znasz osoby ze swojej grupy wiekowej, które stosują jakieś środki odurzające lub uzależniające? Jeśli tak, to zaznacz te środki.	3,57/2,78	4,55/0,00	4,06/1,39
Czy sam próbowałeś środków odurzających? Jeśli tak, to jakich?	0,00/0,00	0,00/0,00	0,00/0,00
Czy sądzisz, że można bezpiecznie dla organizmu palić marihuanę?	0,00/2,78	4,55/7,14	2,27/4,96

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników badań ZTU.

Należy zauważyć jednak, że wyniki badań w poszczególnych latach nie zmieniają się zasadniczo, a w niektórych zagadnieniach nastąpiła istotna poprawa w zachowaniach ryzykownych i w poziomie świadomości o ich szkodliwości działania. Niepokojące jest to, że zwiększyła się liczba osób, które uważają, że zażywanie marihuany jest bezpieczne dla organizmu. Podejmowane zatem działania związane z profilaktyką uzależnień przynoszą

wymierne rezultaty, ale należy zwiększyć działania profilaktyczne w szkołach, jeżeli chodzi o uświadamianie szkodliwości zażywania środków odurzających.

Potwierdzają to także wyniki badań prowadzonych przez pedagogów szkolnych. Na przełomie września/października 2009 w gimnazjum, pedagog szkolny przeprowadziła własne badania wśród 69 uczniów. Wnioski opracowane przez pedagoga szkolnego przedstawiono poniżej:

- 1) Uczniowie piją alkohol – na 69 osób, aż 43 spożyło alkohol w ciągu ostatnich 30 dni.
- 2) Najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo – 3 osoby.
- 3) Piją najczęściej z kolegami na imprezach prywatnych, urodzinach i imieninach – 53 osoby.
- 4) Najczęściej zostali poczęstowani przez kolegów – 28 osób.
- 5) Uczniowie mają jednostkowy kontakt z narkotykami, szczególnie u kolegów – 4 osoby.
- 6) Osoby te były namawiane do spożycia narkotyku i go spożyły.

W 2009 roku natomiast w PSP w Sierakowie Śląskim, w związku z ewaluacją „Szkolnego Programu Profilaktyki”, zostały przeprowadzone badania wśród rodziców i uczniów. Poniżej przedstawione są wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych opracowane przez pedagoga szkolnego:

- 1) Szkoła zapewnia uczniom bezpieczeństwo.
- 2) Uczniowie znają zasady zachowania się w sytuacjach zagrożenia.
- 3) Uczniowie mają podstawową wiedzę dotyczącą uzależnień.
- 4) Szkoła uczy zachowań prozdrowotnych.
- 5) Wśród zachowań agresywnych obserwowanych wśród uczniów dominuje agresja słowna i fizyczna.
- 6) W działaniach wychowawczych i profilaktycznych większą wagę przywiązywać do kształtowania w uczniach postaw asertywnych.
- 7) Wzbogacić działania profilaktyczne o spotkania ze specjalistami zajmującymi się zdrowym odżywianiem.
- 8) Zwrócić szczególną uwagę na umiejętność planowania wolnego czasu przez uczniów.
- 9) Zwiększyć ofertę zajęć pozalekcyjnych dla dzieci.

W szkole podstawowej w Ciasnej w 2011 roku przeprowadzono badania z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy w szkole wśród uczniów klas IV-VI. Z badań wynika, że 97,5% uczniów czuje się w szkole bezpiecznie i nie spotkało się z przejawami patologicznych zachowań wśród swoich rówieśników. Uczniowie w sytuacji zagrożenia szukają pomocy głównie u rodziców, co świadczy o dobrych relacjach w rodzinie, wychowawców klas, pedagoga szkolnego.

Niewątpliwie badania pokazują, że eliminowanie czynników ryzyka może być skuteczne tylko wtedy, gdy wzmocni się czynniki chroniące, do których należą m.in.: rozwijanie postaw asertywnych, pozytywne wzorce zachowań, właściwe i ciekawe zagospodarowanie czasu wolnego, wprowadzenie zadań wymagających zdrowej rywalizacji opartej na współpracy, przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej, rozwijanie własnych zainteresowań.

Szczególnie istotne jest dostarczanie rzetelnej wiedzy na temat przyczyn sięgania po środki odurzające oraz mechanizmów doprowadzających do zniewolenia człowieka przez nałogi. Zrozumienie przez młodzież iluzji atrakcyjnych wizji wesołej zabawy i ciekawych przeżyć pod wpływem substancji psychoaktywnych jest ważnym celem działań profilaktycznych. Tylko poprzez kształtowanie postaw życiowych, które służą twórczemu, aktywnemu nadawaniu kierunku własnemu życiu możemy pomóc dzieciom i młodzieży uzyskać odporność na oferowane zewsząd namiastki dorosłości i złudzenia wolności.

Nowym problemem stają się napoje energetyczne dostępne wszędzie i bez ograniczenia wieku. Są dobre w smaku, więc sięgają po nie coraz młodsze dzieci.

W październiku 2011 zakupione zostały materiały edukacyjne dla uczniów, rodziców i nauczycieli poruszające ww. zagadnienie pod nazwą „Pij dobrą energię”. Materiały zostały przekazane szkołom z terenu gminy. Pedagodzy szkolni przed omówieniem materiałów edukacyjnych, w listopadzie bieżącego roku przeprowadzili krótkie badania wśród uczniów na temat wiedzy o szkodliwości picia takich napojów. I tak, w gimnazjum ankietę przeprowadzono wśród 109 uczniów klas II i III. Ankieta była anonimowa i zawierała 6 pytań.

Wyniki pokazały, że większość tj. 78,9% badanych spożywało napój, 44,95% uważa, że są bezpieczne dla zdrowia, ale spożywane w małych ilościach, a 66,06% badanych sądzi, że napoje mogą doprowadzić do uzależnienia, 8,26% badanych uczniów łączyło picie alkoholu z napojami energetycznymi.

Pedagog szkolny, w nawiązaniu do pytania nr 3, już po przeprowadzeniu ankiety, zapytała uczniów, dlaczego piją te napoje podczas wysiłku fizycznego. Uczniowie odpowiedzieli, że „napoje te uzupełniają mikro i makroelementy w organizmie, które po wysiłku są wydalone z potem.”

Odpowiedzi na wszystkie pytania zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 3: Wyniki ankiety „Moja opinia o środkach uzależniających”

Lp.	PYTANIE	LICZBA OSÓB		
1.	Czy piłeś kiedykolwiek napój energetyczny?	Tak		Nie
		86		23
2.	Jak często zdarza ci się pić napoje energetyczne?:			
	a) Codziennie	4		
	b) Kilka razy w tygodniu	8		
	c) 1 raz w miesiącu	8		
	d) Kilka razy w miesiącu	17		
	e) Czasami	50		
	f) Nigdy	21		
3.	W jakich sytuacjach pijesz napoje energetyczne?:			
	a) W czasie wysiłku fizycznego	29		
	b) W czasie nauki	4		
	c) Na imprezie	18		
	d) Piję, bo mi smakuje	38		
4.	Czy zdarzyło ci się łączyć napoje energetyczne z alkoholem?	Tak		Nie
		9		96
5.	Czy sądzisz, że napoje energetyczne są bezpieczne dla zdrowia?	Tak	Tak, ale w małych ilościach	Nie
		22	49	42
6.	Czy sądzisz, że częste picie napojów energetycznych może doprowadzić do uzależnienia?	Tak		Nie
		72		40

Źródło: Opracowanie na podstawie danych przekazanych przez pedagoga szkolnego gimnazjum w Ciasnej.

Z przeprowadzonych badań w gimnazjum wynika, że uczniowie nie są konsekwentni w swoich wypowiedziach, czasami zaznaczali kilka wykluczających się wzajemnie odpowiedzi, albo nie udzielili ich wcale.

W szkole podstawowej w Zborowskim zadano 33 uczniom klas IV – VI 3 pytania otwarte, które obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 4: Wyniki ankiety w PSP Zborowskie

Lp.	PYTANIE	ODPOWIEDZI	LICZBA OSÓB
1.	Jakie znasz napoje energetyczne?	Tiger Red bull Energy drink Inne: Black, Las Vegas, XXL	17 10 8
2.	Czy piłeś i jak często napoje energetyczne?	Tak 17	Nie 16
3.	Co według ciebie daje wypicie napoju energetycznego?	Dają energię Dają siłę Pobudzają Dają kopa Dają adrenalinę Nie można zasnąć Robi się niedobrze Szybciej bije serce Jest niezdrowe	9 5 4 4 1 7 5 2 1

Źródło: Opracowanie na podstawie danych przekazanych przez PSP Zborowskie.

Jak wynika z powyższej tabeli uczniowie bardzo dobrze znają wiele nazw napojów energetycznych dostępnych na rynku, a 51,5% badanych spożywało napój, nie podają jednak jak często piją taki napój. Uczniowie (42,4% badanych) zauważają też negatywne skutki spożywania tego typu napojów, jak m.in. „nie można zasnąć, robi się niedobrze, szybciej bije serce”, które w tym wieku są niebezpieczne dla zdrowia, dzieci stają się też nadpobudliwe, dlatego tak ważne jest mówienie o tym problemie w domu, szkole.

Natomiast w PSP Sieraków Śląski 76 uczniom klas IV-VI zadano 3 pytania dotyczące wiedzy o napojach energetycznych. 96% badanych uznało, iż zna sposoby zlikwidowania ospałości i zniechęcenia bez używania środków pobudzających, a picie ich jest szkodliwe dla zdrowia, ale 79% uczniów stwierdziło, że nie ma wystarczającej wiedzy o napojach energetycznych.

Należy zatem przyjąć założenie o pojawieniu się nowego problemu wśród dzieci/młodzieży i realizować zajęcia edukacyjne na temat napojów energetycznych oraz kontynuować zajęcia o szkodliwości i konsekwencjach spożywania napojów alkoholowych i narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem mieszania ich z innymi substancjami.

Mieszkańcy gminy Ciasna w związku z podpisanym porozumieniem z gminą Lubliniec mogą korzystać z bezpłatnej pomocy specjalistów (psycholog, prawnik, terapeuta uzależnień) punktu konsultacyjnego w Lublińcu. Z przekazywanych przez punkt danych wynika, że w 2010 roku z pomocy punktu skorzystało 11 dorosłych mieszkańców gminy Ciasna, w tym:

- osoby uzależnione od alkoholu – 3 osoby,
- osoby współuzależnione od alkoholu – 2 osoby,
- ofiary przemocy domowej – 2 osoby,
- porady prawne – 1 osoba,
- spotkania grupowe – 1 osoba.

Z kolei w 2011 roku z pomocy punktu skorzystało 18 dorosłych mieszkańców gminy Ciasna, w tym:

- osoby uzależnione od alkoholu – 4 osoby,
- osoby współuzależnione od alkoholu – 2 osoby,
- sprawcy przemocy domowej – 1 osoba,
- porady prawne – 14 osób,

- e) spotkania grupowe – 1 osoba.

Natomiast w 2012 roku konsultanci punktu udzielili 29 porad i konsultacji 25 dorosłym mieszkańcom gminy, w tym:

- a) osoby uzależnione od alkoholu – 6 osób,
- b) sprawcy przemocy domowej – 2 osoby,
- c) porady prawne – 19 osób,
- d) spotkania grupowe – 2 osoby.

Z informacji przychodni medycyny rodzinnej z terenu gminy Ciasna wynika, że w 2011 roku było 21 osób korzystających z usług przychodni z problemem uzależnienia od alkoholu, w roku 2012 już 40 osób, w 2013 roku takich osób jest 27, natomiast u dwóch osób rozpoznano obrażenia związane z przemocą w rodzinie (wystawiono dwa zaświadczenia). Osoby te uzyskały informację o instytucjach, w których mogą szukać pomocy w związku z problemem uzależnienia i współuzależnienia.

Natomiast z danych KPP w Lublińcu wynika, że w 2010 roku prowadzono 4 postępowania z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w 2011 roku i 2012 było po jednym takim postępowaniu.

Uczestnikami/adresatami programu są dzieci, uczniowie szkół, młodzież, rodzice, osoby i rodziny z terenu gminy Ciasna.

II. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU.

Głównym założeniem programu jest wdrożenie systemu zintegrowanych działań we współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania problemom zachowań ryzykownych i szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień na podstawie harmonogramu realizacji zadań zapisanych w ustawie.

Cele szczegółowe programu:

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych w celu zwiększenia świadomości na temat negatywnych skutków zachowań ryzykownych.
2. Aktywne uczestnictwo w kampaniach ogólnopolskich, przedsięwzięciach edukacyjnych oraz innych akcjach promujących postawy abstynenckie.
3. Upowszechnianie systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii oraz dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
4. Promowanie zdrowego trybu życia i alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- a) Liczba szkół i uczniów objętych różnymi formami działań profilaktycznych w szkołach.
- b) Liczba zaangażowanych w działania profilaktyczne nauczycieli i innych podmiotów.
- c) Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic środowiskowych.
- d) Liczba rodzin zgłaszających się o pomoc w związku z zaburzeniami życia rodzinnego w konsekwencji zachowań ryzykownych.
- e) Liczba osób korzystających z pomocy specjalistów

Mierniki:

- a) Sprawozdania i informacje z podejmowanych przez podmioty działań,
- b) Notatki urzędowe i inne dokumenty.

III. OSZACOWANIE MOCNYCH I SŁABYCH STRON PROGRAMU – ANALIZA SWOT.

Analiza SWOT stanowi ogniwo tworzenia programu. Źródłem jest refleksja nad słabymi i mocnymi stronami programu, a także nad szansami i zagrożeniami. Atutem są mocne strony, które będą pomocne przy realizacji projektu, natomiast słabe strony i zagrożenia dają możliwość twórcy projektu dokonywania zmian i ulepszeń.

Poniższa analiza SWOT została przygotowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciasnej. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- **S (strengths)** mocne strony – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną.
- **W (weaknesses)** słabe strony – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną.
- **O (opportunities)** szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów.
- **T (threats)** zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Tabela nr 5: Analiza SWOT

Uwarunkowania wewnętrzne	
Mocne strony	Słabe strony
1. Zasoby instytucjonalne: a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; c) Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie; d) Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu; e) Posterunek w Pawonkowie; f) Prokuratura rejonowa w Lublińcu; g) Biegli sądowi; h) Sąd rejonowy w Lublińcu; i) Kuratorzy sądowi; j) Placówki oświatowe; k) Placówki ochrony zdrowia; l) Punkt konsultacyjny w Lublińcu; m) Poradnia terapii uzależnień w Lublińcu; n) Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Lublińcu; o) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lublińcu; p) Kluby sportowe; q) Ochotnicza straż pożarna; 2. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności i kwalifikacje kadra pomocy społecznej; 3. Wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktycznym działaniu; 4. Umiejętność pracy w grupie; 5. Dobra współpraca z organizacjami, instytucjami i służbami; 6. Wzajemne wspieranie się pracowników ośrodka pomocy społecznej; 7. Komunikatywność, systematyczność oraz	1. Brak szkoleń interdyscyplinarnych; 2. Niewystarczający przepływ informacji między służbami i instytucjami; 3. Rozbieżność poglądów specjalistów

8. kreatywność pracowników socjalnych; Istnienie sprawdzonych procedur (Niebieskie Karty).	
Uwarunkowania zewnętrzne	
Szanse	Zagrożenia
1. Akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz zadań programowych; 2. Regulacje prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy osobom i rodzinom zagrożonym; 3. Realizowana procedura „Niebieskiej Karty” przez instytucje i służby do tego uprawnione; 4. Gotowość do współpracy służb i instytucji.	1. Niestabilność prawa, częste zmiany przepisów prawnych; 2. Negatywne wzorce zachowań społecznych; 3. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin; 4. Problemy alkoholowe członków rodzin.

Źródło: Opracowanie własne.

IV. BUDŻET PROGRAMU. MONITOROWANIE I EWALUACJA.

Program i zapisane w harmonogramie realizacji zadania realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciasnej ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na potrzeby programu będzie regularnie zbierana dokumentacja oraz sporządzany roczny raport celem przeprowadzenia ewaluacji i sprawdzenia efektywności podejmowanych w ramach programu działań.

Dokumentacja przechowywana będzie w Ośrodku Pomocy Społecznej. Wszelkie działania podejmowane w celu realizacji programu będą podlegały monitoringowi i ewaluacji.

Rezultaty programu będą mierzone za pomocą niewymiernych metod obserwacji, rozmów, wywiadów, ale także analizy prowadzonej dokumentacji przez podmioty zaangażowane w jego realizację.

V. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.

Poniżej przedstawiono harmonogram realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ciasna w 2014 roku, który odpowiada ustawowym zadaniom nałożonym na gminę i realizuje cele szczegółowe określone w programie.

Program jest częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Ciasna w latach 2004-2015 przyjętej uchwałą nr XVI/120/2004 Rady Gminy w Ciasnej z dnia 30 marca 2004 roku i uchwałą Nr XXXVII/273/2005 Rady Gminy w Ciasnej z dnia 29.12.2005 roku.

HARMONOGRAM REALIZACJI

Rozdział I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Lp.	Formy i rodzaj działań	Zaangażowany podmiot	Przewidywany termin realizacji	Przewidywany koszt
1.	Rozwijanie współpracy między placówkami udzielającymi pomocy terapeutycznej i zwiększenie dostępności do usług ww.	Pełnomocnik GOPS	praca ciągła	w ramach obowiązków

	placówek.			służbowych
2.	Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów GOPS oraz instytucji współpracujących m.in.: szkoły, służby zdrowia.	Pełnomocnik GOPS	praca ciągła	w ramach posiadanych materiałów
3.	Stosowanie procedur przesiewowych w przychodniach medycyny rodzinnej służących wczesnemu wykrywaniu uzależnień i kierowaniu osób, względem których istnieje podejrzenie uzależnienia do konsultacji ze specjalistami.	Lekarze rodzinni	praca ciągła	w ramach obowiązków służbowych
4.	Współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką problemów narkomanii i pomocą osobom uzależnionym.	Pełnomocnik GOPS	praca ciągła	w ramach obowiązków służbowych

Rozdział II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej

Lp.	Formy i rodzaj działań	Zaangażowany podmiot	Przewidywany termin realizacji	Przewidywany koszt
1.	Udzielanie pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa min. Rodzinnego i opiekuńczego. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach (telefon, materiały biurowe znaczki pocztowe, m.in.)	Pełnomocnik GOPS	cały rok	950
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii i innych zachowań ryzykownych w placówkach oświatowych.	Pedagodzy szkolni wychowawcy klas	rok szkolny	w ramach obowiązków służbowych

Rozdział III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	Formy i rodzaje działań	Zaangażowany podmiot	Przewidywany termin realizacji	Przewidywany koszt
1.	Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół			

	dla uczniów, nauczycieli, rodziców programów profilaktycznych z dziedziny narkomanii, w tym dopalaczy, przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, w tym programów autorskich. Nowy problem – napoje energetyczne. Działania edukacyjne dla rodziców. Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez dzieci i młodzież m.in. konkursy plastyczne, szkolny dzień profilaktyki, profilaktyczna środa i innych. Międzyszkolne zawody sportowe (dyplomy, puchary, nagrody, posiłek i inne.)	Pełnomocnik Szkoły GOPS Przedszkola	rok szkolny	2 000
2.	Program „ <i>Profilaktyczna środa 12</i> ”- realizowany przez uczniów i nauczycieli Gimnazjum w Ciasnej. Celem jest m.in. dostarczanie młodzieży rzetelnej wiedzy o zagrożeniach związanych z różnymi formami zachowań ryzykownych. Kształtowanie u młodych ludzi poczucia odpowiedzialności za siebie i innych. Rozwijanie umiejętności asertywnego porozumiewania się (nagradzanie działań podejmowanych w projekcie działań).	Gimnazjum	rok szkolny	1 000
3.	Dofinansowanie inicjatyw o charakterze sportowym organizowanych przez SP Zborowskie (puchary, dyplomy, nagrody, posiłek): - międzyszkolne zawody lekkoatletyczne szkół podstawowych ; - dzień sportu szkolnego – rambit, sztafety klasowe, biegi indywidualne, trójmecz piłki nożnej, konkurs plastyczny na plakat pn. „Bezpieczny relaks”; - szkolny konkurs aerobiku – zawody indywidualne i zespołowe; - szkolne zawody w biegach przełajowych „Kartoflany bieg”. Celem jest propagowanie zdrowego stylu życia bez uzależnień poprzez sport, m.in.: „prawdziwy sportowiec prowadzi zdrowy styl życia, nie pije, nie pali, nie używa narkotyków, sterydów, nie przeklina, kieruje się zasadą fair play, rozwiązuje konflikty bez używania przemocy, jest asertywny, potrafi pomagać słabszym”.	PSP Zborowskie	IV – X	850
4.	Organizowanie zajęć edukacyjnych, pogadanek o uzależnieniach dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na podstawie gotowych scenariuszy lekcji profilaktycznych.	Pedagodzy szkolni wychowawcy klas	rok szkolny	w ramach obowiązków służbowych
5.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej przez biblioteki. Prowadzenie działu tematycznego dotyczącego profilaktyki uzależnień.	Biblioteki	cały rok	w ramach obowiązków służbowych
6.	Projekt „Trzymaj formę” w gimnazjum, którego celem jest propagowanie zdrowego sposobu odżywiania się i różnych form aktywności, edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży poprzez promocję zasad			

	aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki, promocja aktywności fizycznej. Sposoby realizacji: przeprowadzenie ankiety wśród uczniów i nauczycieli nt stylu odżywiania, gazetki ściennie, przygotowanie sałatek warzywnych i owocowych. Planowane efekty to m.in.: nabycie wiadomości z zakresu prawidłowego odżywiania i zaburzeń stanu zdrowia w związku z otyłością, niedoborem masy ciała, anoreksją, m.in.	Gimnazjum	maj-czerwiec	400
7.	Wsparcie projektu „<i>Masz wysoką średnią – jedziesz na wycieczkę</i>”, realizowanego w Publicznym Gimnazjum w Ciasnej – alternatywna forma spędzania czasu wolnego. Praca ciągła uczniów w czasie całego roku szkolnego. Forma nagrody dla uczniów osiągających najwyższą średnią ocen. Celem projektu jest m.in.: wskazanie sposobów konstruktywnego spędzania czasu wolnego bez uzależnień, zaangażowanie uczniów do wysiłku intelektualnego i wzmożonej pracy, uświadomienie korzyści płynących z nauki (autokar).	Gimnazjum	rok szkolny	1 000
8.	Realizacja projektu „<i>Koło Misyjne</i>” – program edukacyjny realizowany w PSP w Ciasnej , wyjazdy edukacyjne – alternatywna forma spędzania czasu wolnego. Celem projektu jest m.in.: umożliwienie kontaktu ze sztuką, stwarzanie możliwości samorealizacji, akceptacji siebie, podnoszenie oceny własnej wartości, integrowanie grup klasowych i pobudzanie do wspólnych działań na rzecz innych, minimalizowanie aktów przemocy w szkole (dofinansowanie zadań związanych z podjętymi działaniami).	PSP Ciasna	rok szkolny	1 000
9.	Finansowanie działalności świetlicy dla dzieci w Zborowskim, m.in.: wynagrodzenia osób zatrudnionych w świetlicy i pochodne od wynagrodzeń, pomoce do zajęć świetlicowych, środki czystości, czynsz najmu dla OSP, dożywianie dzieci. Celem jest współpraca z rodziną dziecka, rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej, organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych, pomoc w nauce, w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, szkolnymi, w relacjach z rówieśnikami).	Urząd Gminy (realizator)	I-VI IX-XII	7 746

Rozdział IV

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii

Lp.	Formy i rodzaje działań	Zaangażowany podmiot	Przewidywany termin realizacji	Przewidywany koszt
1.	Współpraca z sądem, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, prokuraturą, zakładem karnym, służbą zdrowia, szkołami, ośrodkami terapii uzależnień w zakresie pomocy uzależnionym i ich rodzinom.	Pełnomocnik GOPS	według potrzeb	w ramach obowiązków służbowych

Rozdział V

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Lp.	Formy i rodzaj działań	Zaangażowany podmiot	Przewidywany termin realizacji	Przewidywany koszt
1.	Praca socjalna w środowisku zamieszkania, świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny.	Pracownicy socjalni GOPS	według potrzeb	w ramach obowiązków służbowych

VI. SPIS WYKRESÓW I TABEL W PROGRAMIE.

- Tabela nr 1 Edukacyjne grupy wiekowe (stan na dzień 19.11.2013) – str. 4
- Tabela nr 2 Wyniki badań w ramach kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” (wybrane pytania dot. narkotyków - gimnazjum) – str. 4
- Tabela nr 3 Wyniki ankiety „Moja opinia o środkach uzależniających” – str. 6
- Tabela nr 4 Wyniki ankiety w PSP Zborowskie – str. 7
- Tabela nr 5 Analiza SWOT – str. 9